

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ

श्री बालमुकुन्द लोहिया संस्कृत आणि भारतीयविद्या अध्ययन केन्द्र

शैक्षणिक वर्ष २०१९ – २०२०

गृहपाठाचे प्रश्न (Home Assignments)

संस्कृत विशारद

विद्यार्थ्यांनी खाली दिल्याप्रमाणे द्वितीय, चतुर्थ अथवा षष्ठ सत्रातील सर्व विषयांचा प्रत्येकी २० गुणांचा गृहपाठ सोडवणे आवश्यक आहे. सदर गृहपाठ विभागाच्या सदाशिव पेठ कार्यालयात दिनांक २४ फेब्रुवारी २०२० रोजी किंवा त्यापूर्वी पोहोचतील अशा प्रकारे दाखल करणे आवश्यक आहे. टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या अन्य केन्द्रांवर गृहपाठ दाखल करताना पुरेसे आधी दाखल करणे गरजेचे आहे, जेणेकरून त्या त्या केन्द्रांकडून ते सदाशिव पेठ कार्यालयाकडे वेळेत पाठविले जाऊ शकतील. दिलेल्या मुदतीनंतर कोणत्याही कारणास्तव कोणाचेही गृहपाठ स्वीकारले जाणार नाहीत, याची कृपया नोंद घ्यावी.

19R421/19E421 व्याकरण – २

- प्र. १. सोदाहरणं स्पष्टीकरणं लिखत- सवर्णम्, प्रगृह्यम् । (१०)
प्र. २. सूत्रे स्पष्टीकुरुत – झलां जश्झशि । कर्तुरीप्सिततमं कर्म । (१०)

19R422/19E422 प्रतिमा

- प्र. १. प्रतिमानाटकस्य द्वितीयाङ्कस्य समीक्षणं लिखत । (२०)

19R423/19E423 काव्यादर्श आणि छन्दोविज्ञान

- प्र. १. उपमामर्थान्तरन्यासं च स्पष्टीकुरुत । (१४)
प्र. २. शार्दूलविक्रीडितं भुजङ्गप्रयातं च सोदाहरणं स्पष्टीकुरुत । (०६)

19R424/19E424 पर्यावरण अध्ययन

- प्र. १. “पर्यावरण आणि आपण” या विषयावर निबन्ध लिहा. (२०)

19R425/19E425 श्रीमद्भगवद्गीता

- प्र. १. श्रीमद्भगवद्गीताया द्वितीयाध्यायस्य सारांशं लिखत । (२०)

19R426/19E426 आर्ष महाकाव्ये आणि पुराणे

- प्र. १. नियोजितपाठ्यानुसारमनसूयाचरितं लिखत । (१०)
प्र. २. महाभारतस्य रचनाविषये टिप्पणीं लिखत । (१०)

19R427/19E427 इंग्रजी- २

Q. 1. Write an essay of around 20-25 lines on any one of the following: (20)
Public Hygiene Indian Summer Higher Education in India

19R428/19E428 जर्मन- २

Q. 1. Schreiben Sie kurz über folgenden Themen! (20)
Mein Nachbar Eine Reise Eine Stunde auf dem Hauptbahnhof

CB 4.401/EB 4401 अथर्ववेदसूक्ते आणि ब्राह्मणे

प्र. १. टिप्पणी: लिखत। (२०)
१) अथर्ववेदविषया: २) पृथ्वीसूक्तम् ३) रथनेमिमणि: ४) पुत्रमाहात्म्यम्

CB 4.402/EB 4402 लघुसिद्धान्तकौमुदी (संज्ञा-सन्धिप्रकरण)

प्र. १. चतस्रः टिप्पणी: लिखत। (२०)
१) अदर्शनं लोपः। २) माहेश्वरसूत्राणि ३) प्रत्याहाराः
४) मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः। ५) तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्।

CB 4.403/EB 4403 महाकाव्य- II (किरातार्जुनीय आणि शिशुपालवध)

प्र. १. ससन्दर्भं सविस्तरं स्पष्टीकरणं कुरुत। (२०)
१) सन्दिग्धे कार्यवस्तुनि। २) उदकं नावतिष्ठते।
३) हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः। ४) निरस्तनारीसमया दुराधयः।

CB 4.404/EB 4404 हर्षचरित आणि ऐहोळे प्रशस्ति

प्र. १. टिप्पणीं लिखत- अशौचदिवसाः। (१०)
प्र. २. ऐहोळेलेखस्य महत्त्वं विशदीकुरुत। (१०)

CB 4.405/EB 4405 काव्यप्रकाश आणि छन्दोविज्ञान

प्र. १. मम्मटकृतां काव्यस्य व्याख्यां काव्यस्य प्रयोजनानि च सुस्पष्टयत। (२०)

CB 4.406/EB 4406 तर्कसंग्रह

प्र. १. नव द्रव्याणि स्पष्टीकुरुत। (१०)
प्र. २. टिप्पण्यौ लिखत- (१) सामान्यम्, (२) अभावः, (३) कर्माणि (१०)

CB 4.407/EB 4407 इंग्रजी - IV

Q. 1. Write an essay on any one topic of the following (20)
Fake News Indian Farmers Self-driving Vehicles

CB 4.601/EB 4601 अभिजात संस्कृत साहित्याचा इतिहास

प्र. १. भासनाटकचक्रं वर्णयत। (१०)
प्र. २. महाकाव्यलक्षणानि स्पष्टीकुरुत। (१०)

CB 4.602/EB 4602 लघुसिद्धान्तकौमुदी (विभक्त्यर्थे आणि समासप्रकरण)

प्र. १. सूत्राणि स्पष्टीकुरुत । (१०)

- १) कर्मणि द्वितीया । २) स्वतन्त्रः कर्ता ।
३) चतुर्थी सम्प्रदाने । ४) ध्रुवमपायेऽपादानम् ।

प्र. २. लघुसिद्धान्तकौमुदीगतमव्ययीभावप्रकरणमाधृत्य निबन्धं लिखत । (१०)

CB 4.603/EB 4603 महाकाव्य- III (नैषधीयचरित)

प्र. १. के अपि द्वे ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत । (२०)

- १) विशिष्य विश्वासजुषां द्विषामपि । २) स्फुटं यतस्ते शिशवः परासवः ।
३) सदसत्संशयगोचरोदरी ।

CB 4.607/EB 4607 वेदान्तसार

प्र. १. वेदान्तसारग्रन्थस्य मङ्गलाचरणं स्पष्टीकुरुत । (१०)

प्र. २. वेदान्तशास्त्रस्याधिकारी को वर्तते? (१०)

CB 4.608/EB 4608 तर्कभाषा

प्र. १. अनुमानप्रमाणं विस्तरेण विवृणुत । (२०)

CB 4.609/EB 4609 कौटिलीय अर्थशास्त्र

प्र. १. शासनाधिकारमधिकृत्य निबन्धं लिखत । (२०)

CB 4.610/EB 4610 कादम्बरी-कथामुख

प्र. १. द्वयोः सविस्तरं ससन्दर्भं स्पष्टीकरणं लिखत । (१०)

- १) हरन्ति सन्तो मणिनूपुरा इव ।
२) किरातवेषामिव भवानीम् ।
३) अनुकरोति भगवतो नारायणस्य ।

प्र. २. शूद्रकवर्णनमथवा बाणकृतं राजसभावर्णनं विशदीकुरुत । (१०)

CB 4.611/EB 4611 कुमारसम्भव

प्र. १. ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत । (२०)

- १) ममत्वमुच्चैः शिरसां नतीव । २) नीताविवोत्साहगुणेन सम्पत् ।
३) शैलाधिपत्यं स्वयमन्वतिष्ठत् । ४) प्रपेदिरे प्राक्तनजन्मविद्याः ।

CB 4.612/EB 4612 काव्यमीमांसा

प्र. १. यायावरीयः काव्यपुरुषस्य शरीरं कथं विवृणोति? तस्य महत्त्वं च विशदीकुरुत । (२०)